

ORGANIZAČNÝ PORIADOK

Názov súťaže: MEDZNÍKY 2. SVETOVEJ VOJNY (M2SV)

Organizátor súťaže: SLOVENSKÝ ZVÄZ PROTIFAŠISTICKÝCH BOJOVNÍKOV

Číslo schváleného organizačného poriadku súťaže: 2025/4224:2-E9171

Čl. 1

Úvodné ustanovenie

Organizačný poriadok súťaže je vypracovaný v súlade so smernicou č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach (ďalej len „smernica“), ktorá nadobudla účinnosť 1. septembra 2024.

Čl. 2

Poslanie súťaže a jej charakteristika

Poslaním súťaže MEDZNÍKY 2. SVETOVEJ VOJNY (ďalej len súťaž) je:

- Prehlbovať, rozširovať a upevňovať v povedomí vedomosti z dejín; pripomenúť si výročie Slovenského národného povstania a výročie ukončenia druhej svetovej vojny a víťazstva nad fašizmom, budovať úctu mladej generácie voči obetiam fašizmu v druhej svetovej vojne, pestovať hrdosť na národnooslobodzovacie tradície nášho ľudu, prispievať k odhaľovaniu neľudskosti fašizmu a neofašistických ideí, učiť sa rozumieť iným ľuďom a byť voči nim tolerantní, vychovávať žiakov k poznaniu odlišností ľudí, národov a národností, rás, kultúr a náboženstiev, prispievať k porozumeniu a výchove k mieru, k vlastenectvu a právam dieťaťa.
- Podporovať nové formy tvorivej práce žiakov pri poznávaní dejín.
- Prispievať k vyhľadávaniu talentovaných žiakov s hlbším záujmom o dejiny.
- Popularizovať históriu medzi žiakmi, aby sa stala súčasťou podobných foriem súťaženia.
- Vzbudzovať záujem a pestovať u žiakov kladný vzťah k histórii s dôrazom na dejiny Slovenska.
- Prispievať k účelnému využívaniu voľného času žiakov.

Súťaž je dobrovoľnou tematickou súťažou jednotlivcov a tímov, ktorá priamo súvisí s výchovno-vzdelávacím procesom na školách.

Súťaž je určená žiakom deviateho ročníka základných škôl a osem ročných gymnázií kvarty, zaoberajúcich sa učivom pátrame po minulosti, druhá svetová vojna v rokoch 1938 až 1945. Súťaž sa usporadúva každoročne.

Každý ročník súťaže pozostáva zo školského kola, okresného kola a celoštátneho kola. Školské kolo je realizované formou testu. Okresné kolo je realizované na základe prihlásených sa škôl na súťaž okresného kola taktiež formou testov a celoslovenská súťaž je realizovaná prezenčnou formou.

V školských kolách žiaci súťažia jednotlivo, okresné kolo a na celoštátnom kole súťažia v trojčlenných tímoch, tímy sú zložené len zo žiakov deviateho ročníka základných škôl a osemročných gymnázií kvarty.

Čl. 3

Organizátor a subjekty podieľajúce sa na organizácii súťaže

Vyhlasovateľom súťaže Medzníky 2.svetovej vojny (M2SV) je Slovenský zväz protifašistických bojovníkov. Štúrova 8 Bratislava kontakt 0902964009, IČO 00177431 občianske združenie. spoluorganizátorom súťaže sú oblastné a základné organizácie

organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, tam kde nie je sídlo oblastnej organizácie organizátorom je základná organizácia.

Na príprave a vykonaní okresného kola sa podieľa odbor školstva mestského (obecného) úradu, CVČ, komisia učiteľov, žien a mládeže, historicko-dokumentačná komisia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov.

Čl. 4

Organizačné zabezpečenie súťaže a dokumenty

Termíny konania jednotlivých kôl sa uvádzajú v metodicko-organizačných pokynoch súťaže. Slovenský zväz protifašistických bojovníkov každoročne vydáva metodicko-organizačné pokyny pre okresné a celoštátne kolo súťaže, kde podrobnejšie špecifikuje súťaže (termíny, priebeh jednotlivých kôl a pod.), ktoré SZPB zasiela všetkým regionálnym úradom školskej správy a ministerstvu na adresu elektronickej pošty zverejnenej na webovom sídle: sutaze@minedu.sk.

Jednotlivé kolá súťaží koordinujú príslušné odborné komisie (školské, okresné, celoštátne) v súlade s týmto organizačným poriadkom a garantujú ich regulárny priebeh, odbornosť a kvalitu.

- a) Za školské kolo je zodpovedný riaditeľ školy, alebo odborná komisia školy, učiteľ dejepisu môže po vyhodnotení testu stanoviť žiakom známku z tejto problematiky,
- b) Za okresné kolo je zodpovedný Predseda Oblastnej organizácie SZPB
- c) Za Celoštátne kolo súťaže je zodpovedný predseda SZPB, organizačne zabezpečuje organizácia SZPB poverená predsedom SZPB.

Organizovaním okresného kola súťaže je poverená oblastná alebo základná organizácia SZPB v spolupráci s mestským úradom odboru školstva a centrom voľného času. V okresoch, kde nie je oblastná organizácia, túto úlohu preberá Základná organizácia SZPB po konzultácii s predsedom oblastnej organizácii. Táto základná organizácia zabezpečuje:

- a) organizáciu okresného kola súťaže v spolupráci s regionálnym úradom školskej správy riaditeľstvami škôl, centrami voľného času a mestským úradom odborom školstva, školským úradom.
- b) vyhodnotenie výsledkov okresného kola.

Žiaci súťažia v tematických okruhoch, **II. svetová vojna v Európe a vo svete, Slovensko počas II. svetovej vojny, SNP a II. svetová vojna v regióne**, ktoré zodpovedajú učebným osnovám, výkonovým a obsahovým štandardom II. svetovej vojny a národnooslobodzovacieho boja rokov 1938 až 1945 obsiahnutých v učebnici dejepisu pátrame po minulosti.

Čl. 5

Štruktúra rozpočtu, použitie a postup pri zúčtovaní finančných prostriedkov

Školské kolá sú zabezpečované z rozpočtov škôl.

Okresné kolo súťaže finančne zabezpečujú Oblastné organizácie zo svojho rozpočtu. Návrh rozpočtu a odpočet čerpania v rozsahu poverenia kontraktom predkladá oblastná organizácia v stanovených termínoch ekonómke SZPB.

Celoštátne kolo súťaže je financované v zmysle čl.14 smernice. Z rozpočtu súťaže uhrádza náklady na celoslovenskú súťaž (ubytovanie, stravu, občerstvenie, cestovné náklady súťažiacich, tlač diplomov, výrobu medailí, ceny víťazom, náklady na sprievodný program, cestovné členom poroty (občerstvenie, cestovné).

Nad rámec finančných prostriedkov pridelených SZPB sa na finančnom zabezpečení súťaží môžu podieľať aj iné zdroje.

Čl. 6

Odborné a organizačné zabezpečenie súťaže a činnosti odborných komisií

Na riadenie jednotlivých kôl súťaže sa zriaďujú odborné komisie, a to:

- celoštátna odborná komisia (COK),
- okresné odborné komisie (OOK),
- školské odborné komisie (ŠOK), ak je to pre priebeh súťaže na škole relevantné a nevyhnutné.

Členstvo v odborných komisiách je dobrovoľné a nezastupiteľné. Funkčné obdobie členov komisií je platné na dobu schváleného organizačného poriadku súťaže, a to spravidla na päť rokov. V prípade vážnych dôvodov môže predseda alebo ktorýkoľvek člen komisie požiadať orgán, ktorý ho vymenoval o uvoľnenie z funkcie.

Definovanie zodpovedností komisií na všetkých úrovniach, kompetencií predsedov, postup pri vymenovaní, opatrenia na predchádzanie konfliktu záujmov.

Celoštátna odborná komisia (COK)

Je orgánom zabezpečujúcim odbornú úroveň súťaže. Tvorí ju predseda a členovia COK. Vedúci zamestnanec organizačného útvaru ministerstva, v ktorého gescii sú súťaže, vymenúva a odvoláva na návrh organizátora členov celoštátnej odbornej komisie súťaže. Členovia komisie si na svojom prvom zasadnutí spomedzi seba volia predsedu

Okresné odborné komisie (OOK)

Je orgánom zabezpečujúcim odbornú úroveň súťaže na úrovni okresu. Tvorí ju predseda a členovia OOK. Predsedu okresnej odbornej komisie vymenúva a odvoláva riaditeľ príslušného regionálneho úradu na návrh oblastnej organizácie SZPB. Členov okresnej odbornej komisie vymenúva a odvoláva riaditeľ príslušného regionálneho úradu po dohode s predsedom tejto komisie a komisia sa skladá z člena historicko-dokumentačnej komisie (ďalej HDK), z člena komisie učiteľov, žien a mládeže (ďalej KUŽAM) a vylosovaného učiteľa dejepisu prítomného na súťaži.

Čl. 7

Štruktúra súťaže

Školského kola sa zúčastňujú všetci žiaci deviateho ročníka základných škôl a osemročných gymnázií kvarty. Do okresného kola postupujú na základe rozhodnutia školskej komisie žiaci, ktorí splnia predpísané podmienky postupu (získajú najviac bodov v testovom hodnotení), a po prihlásení sa školy na okresné kolo. Z okresného kola na celoštátne kolo súťaže prihlási Oblastná organizácia najlepší tím zo svojej oblasti.

Vypracovanie testov pre školské, okresné kolo a celoštátne kolo súťaže zabezpečí komisia učiteľov, žien a mládeže v spolupráci s historicko-dokumentačnou komisiou SZPB.

Testy sú vypracované podľa platného školského vzdelávacieho programu na základných školách a osemročných gymnáziách, kde sa dejepis vyučuje.

V prípade rovnosti bodov rozhoduje o umiestnení súťažného tímu takzvaný rozstrel piatich otázok.

Zabezpečenie podmienok účasti na súťaž s vyučovacím jazykom národnostných menšín sa písomné testy, realizujú v okresnom a celoštátnom kole súťaže v slovenskom jazyku.

Žiaci sa pripravujú na jednotlivé kolá súťaže samostatne, pričom môžu využívať odborné vedenie a konzultácie učiteľov alebo iných odborníkov.

Čl. 8

Spôsob hodnotenia, hodnotiace kritériá

Súťaž prebieha formou riešenia testov.

Pri testovej časti má vyriešený celý test bodovú hodnotu. Každá čiastková správna odpoveď má hodnotu jedného bodu. Časový limit pre vyriešenie úloh testu je maximálne 45 minút.

V školskom, v okresnom kole a celoštátnom kole súťaži tvoria test, úlohy z vybraného učiva dejepisu deviataho ročníka a téz, ktoré sú zverejnené na www.szpb.sk.

Sťažnosť proti výsledkom a priebehu súťaže je možné podať predsedovi príslušnej komisie ihneď od vyhlásenia výsledkov príslušného kola.

Čl. 9

Odborná príprava žiakov na domáce súťaže

Žiaci na školské kolo sa pripravujú na hodinách dejepisu na základe výkonových a obsahových štandard problematiky rokov 1938 až 1945 z dejepisu pre základné školy deviataho ročníka a osemročného gymnázia kvarty Pátrame po minulosti Druhá svetová vojna spravidla v priebehu mesiacov december, január.

Tímy sa pripravujú na okresné kolo a súťažia podľa pravidiel ustanovených v „Metodicko-organizačných pokynoch, dokumenty súťaže sú zverejnené na web stránke Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov pod odkazom www.szpb.sk menu, tematická súťaž:

Celoštátne kolo súťaže

- ❖ budú vydané podrobnejšie pokyny
- ❖ a bude konať v priestoroch stanovených určenou komisiou na celoslovenskú súťaž a víťazné družstvá z okresného kola budú pozvané pozvánkou a pokyny budú zverejnené na www.szpb.sk menu tematická súťaž.

Tézy vedomostnej súťaže o druhej svetovej vojne

Obdobie predchádzajúce II. svetovej vojne:

Následky po skončení I. svetovej vojny pre Európu, dôsledky Veľkej hospodárskej krízy, nástup fašizmu k moci v Taliansku, v Nemecku, vývoj na Ázijskom kontinente, občianska vojna v Španielsku, rozpad Československa, Mníchovská zrada, Viedenská arbitráž, Slovenský štát, zriadenie, predstavitelia, protižidovské zákony a ich dôsledky, spojenectvá štátov pred II. svetovou vojnou, dôležité zmluvné zväzky

Druhá svetová vojna

Vypuknutie II. svetovej vojny, jej dôležité medzníky a udalosti, obsadzovanie krajín Európy Nemeckom, významné bitky, ktoré ovplyvnili priebeh druhej svetovej vojny, významní velitelia a osobnosti, holokaust, Japonsko a jeho agresie, Taliansko a jeho agresie, spravodajské služby, podiel ZSSR na víťazstve nad fašizmom, druhý front, československá armáda v druhej svetovej vojne, významné zbrane použité v druhej svetovej vojne, povstania v Európe počas druhej svetovej vojny, koncentračné tábory, konferencie spojencov počas druhej svetovej vojny, koniec druhej svetovej vojny, obeť a vojnoví zločinci

Slovenské národné povstanie

Prípravy na SNP, vypuknutie SNP, udalosti, osobnosti, ozbrojené zložky v SNP, dôležité úseky bojov počas SNP, partizánske brigády a ich velitelia, vojenské velenie v SNP, význam SNP, potlačenie SNP, prúdy odboja v SNP, pancierové vlaky, pochod smrti, národy a národnosti bojujúce v SNP, vypálené obce, mladí ľudia a SNP, povstalecká tlač a povstalecký rozhlas, SNP v umeleckých dielach /filmy, literatúra, dramatická tvorba/

Odboj v regióne

Partizánske brigády operujúce v regióne a ich velitelia, civilný odboj v regióne, kde a ako sa prejavoval, pamätné miesta bojov v regióne, operácie a vojská, ktoré oslobodzovali región, pamätníky regiónu na obdobie druhej svetovej vojny, významné osobnosti regiónu z obdobia druhej svetovej vojny

Čl. 10

Podmienky účasti a postupový kľúč

Súťaž sa skladá z nasledujúcich kôl:

- Základné (školské)¹ kolo termín február- marec
- Okresné (Oblasťné)² kolo termín apríl - máj
- Celoštátne kolo súťaže³ termín jún

Základné (školské) kolo

❖ v základnom (školskom) kole nie je to súťaž, ale preverenie znalostí z preberanej tematiky druhá svetová vojna, naším cieľom je, aby sa zúčastnil každý žiak deviateho ročníka základnej školy a osemročného gymnázia kvarty, a je zamerané na preverenie vedomostí a výber žiakov do družstva reprezentujúceho školu. Za prípravu, organizačné a odborné zabezpečenie základného (školského) kola zodpovedajú riaditelia škôl. Školy obdržia testy od komisie pre prácu s učiteľmi ženami a mládežou od základnej, oblastnej organizácie⁴, rozmnožia pre každého žiaka v triede a nechajú riešiť tento test žiakom. Žiaci odpovedajú na test formou doplnenia krátkej odpovede. Pedagóg vyhodnotí test a môže stanoviť žiakom známku z preberanej tematiky druhá svetová vojna. Pokiaľ má záujem škola zúčastniť sa na okresnej súťaži, musí sa záväznou prihláškou prihlásiť na okresné kolo tematickej súťaže M2SV, odoslaním prihlášky na patričnú oblastnú organizáciu. Súťažný tím školy reprezentujú traja žiaci, za školu sa môžu súťaže zúčastniť aj tri družstvá.

Okresné (Oblasťné) kolo

❖ Okresné kolo M2SV súťaže je podrobnejšie uvedené v MOP v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 487/2013 Z.z. o protifašistickom odboji, postavení a pôsobnosti Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov.

❖ v okresnom kole sa žiaci zúčastňujú po prihlásení školy na súťaž v troch oblastiach:

1. **II. svetová vojna v Európe a vo svete,**
2. **Slovensko počas II. svetovej vojny, SNP**
3. **II. svetová vojna v regióne,**

Víťazný tím podľa pokynov prihlasuje záväznou prihláškou na celoštátne kolo súťaže daná oblastná organizácia podľa stanoveného kľúča SZPB v stanovenom termíne predsedovi KUŽAM alebo email.: komisia@szpb.sk

Čl. 11

Práva a povinnosti súťažiacich

Súťažiaci ma právo:

- b) súťažiaci majú právo byť včas a v dostatočnom rozsahu informovaní o organizovaní súťaže a o podmienkach účasti v nej. Majú právo byť vopred oboznámení s kritériami hodnotenia a po absolvovaní súťaže dostať informácie o výsledkoch,

¹ O školskom kole hovoríme vtedy, keď škola má viac tried deviateho ročníka, no i to nie je podmienka, škola môže na súťaž poslať i tri družstvá, ináč je to iba základné kolo

² Je možné pre vlastnú potrebu vykonať i oblastnú súťaž, ale iba jedno družstvo postúpi na celoslovenskú súťaž

³ Na Celoslovenskú súťaž budú vydané podrobnejšie pokyny vzdelávacím centrom M SNP v Banskej Bystrici a ŠPÚ v Bratislave

⁴ Nie v každom okrese je oblastná organizácia, tam kde nie je túto činnosť vykonáva základná organizácia.

- c) súťažiaci sa môžu zúčastniť súťaže, ak splnia podmienky uvedené v tomto organizačnom poriadku. Sú povinní dostaviť sa v stanovený deň a hodinu na riešenie úloh a zotrvať na súťaži až do jej skončenia, rešpektovať rozhodnutia hodnotiacich a odborných komisií, súťažiť čestne v zmysle zásad súťaže,
- d) súťažiaci sa so znením testových úloh oboznámia bezprostredne pred vlastným riešením. Dovtedy sú testy utajené pre zabezpečenie regulárnosti súťaže,
- e) hodnotiacia komisia (porota) vo všetkých kolách opraví vypracované súťažné úlohy žiakov a na základe výsledkov určí ich konečné poradie. V sporných prípadoch rozhoduje predseda komisie,
- f) protest proti výsledkom a priebehu súťaže je možné podať písomne predsedovi príslušnej komisie ihneď po skončení kola,
- g) opravené testy súťažiacich uschovávajú odborné komisie súťaže, ktoré realizovali príslušné kolo súťaže.

Súťažiaci je povinný:

- a) akceptovať pravidlá, podmienky a kritériá súťaže, metodicko-organizačné pokyny a pokyny organizátora,
- b) uhradiť náklady, ktoré organizátorovi súťaže preukázateľne vznikli neodôvodneným porušením jeho pokynov.

Čl. 12

Vyhodnotenie súťaže

Riaditeľ školy poskytne do desiatich pracovných dní po skončení príslušného kola súťaže predsedovi KUŽAM záväznú prihlášku na okresné kolo a tam uvedie počet žiakov deviatego ročníka, účasť žiakov a najlepších troch v bodovom ohodnotení.

Predseda odbornej komisie okresného kola súťaže vypracuje správu o priebehu a výsledkoch súťaže a spolu s výsledkovou listinou ju do desiatich pracovných dní po skončení príslušného kola súťaže poskytne

- a) predsedovi COK,
- b) organizátorovi a
- c) príslušnému regionálnemu úradu.

Celoštátna odborná komisia zostaví hodnotiacu správu o priebehu ročníka súťaže; hodnotiacu správu zostavuje na základe správ o priebehu a výsledkoch súťaže odborných komisií kôl na nižších úrovniach súťaže. Prílohou hodnotiacej správy je informácia o celkovej zapojenosti škôl do súťaže, výsledková listina celoštátneho kola a zoznam detí a žiakov, ktorí sa umiestnili na prvom, druhom alebo treťom mieste v rámci každej úrovne súťaže v príslušnom školskom roku spolu s názvom školy dieťaťa alebo žiaka. Predseda celoštátnej odbornej komisie poskytne hodnotiacu správu príslušnému útvaru na adresu elektronickej pošty zverejnenú na webovom sídle ministerstva do 20 pracovných dní od ukončenia najvyššieho kola súťaže.

Čl. 13

Zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia účastníkov súťaže

- a) pri organizovaní všetkých kôl musia organizátori dôsledne dodržiavať bezpečnostné a hygienické zásady platné pri práci s deťmi a mládežou,
- b) za bezpečnosť a hygienu počas jednotlivých kôl zodpovedá:
 - v školskom kole riaditeľ a školská odborná komisia,
 - vo vyšších kolách organizátor.

